

Szpilczyński, Stanisław

Międzynarodowy Kongres Historii Medycyny w Montpellier (1958)

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 4/2, 393-394

1959

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ogromny materiał wniesiony przez dyskutantów. Wyłaniają się z niego zalecenia dla aktywu Zespołu:

1. Rozszerzyć badania na inne okręgi i rejony dla ustalenia współzależności produkcji i konsumpcji żelaza w czasach starożytnych i wczesnośredniowiecznych.

2. Rozszerzyć badania na metale nieżelazne równoległe z badaniami nad żelazem.

3. Zainteresować geologów i górników problemami baz surowcowych, przekazując im ciężar badań.

4. Prowadzić nadal intensywne badania nad odtworzeniem starożytnej i średniowiecznej technologii.

M. Radwan

MIĘDZYNARODOWY KONGRES HISTORII MEDYCYNY W MONTPELLIER (1958)

Zapowiedziany przed dwoma laty przez Międzynarodowe Towarzystwo Historii Medycyny (*Société Internationale d'Histoire de la Médecine*), odbył się ten Kongres 22—28 września pod protektoratem prezydenta Republiki Francuskiej, Ministrów (Spraw Zagranicznych, Szkolnictwa, Informacji i Zdrowia) i Dziekana Wydziału Lekarskiego w Montpellier. W honorowym i organizacyjnym Komitecie wzięło udział ponadto szereg przedstawicieli społeczeństwa miejscowego i świata lekarskiego. Wśród uczestników Kongresu (około 400) znaleźli się przedstawiciele prawie 40 narodowości. Najliczniej poza Francuzami byli reprezentowani Włosi; Polskę reprezentowały trzy osoby (Konopka, Górnicki, Szpilczyński).

Organizacja i program Kongresu przedstawiały się imponująco. Na wstępie uczestnicy zostali zaopatrzeni w obfitą literaturę informacyjną dotyczącą całego okręgu Hérault, w pamiątkowy medal, liczne zaproszenia na oficjalne przyjęcia, wydawnictwa dotyczące dziejów Fakultetu Medycznego w Montpellier, Szpitala S. Éloi i inne. Z broszurki pióra prof. Konopki (Warszawa) uczestnicy Kongresu dowiedzieli się o związkach medycyny polskiej z francuską. Oddzielnie zostały wydane drukiem streszczenia 162 komunikatów kongresowych dla łatwiejszego śledzenia obrad, które odbywały się równocześnie w dwóch salach Fakultetu Medycznego. Zapowiedziana została również książka pamiątkowa Kongresu z pełniejszymi tekstami komunikatów.

Tematyka naukowa ujęta została w 5 zasadniczych punktów: 1 — związki Lekarskiej Szkoły w Montpellier z innymi narodami, 2 — dzieje i rozwój instytucji szpitalniczych, 3 — ikonografia lekarska XVII stulecia, 4 — osiągnięcia „Nowego Świata” w lecznictwie, 5 — różne. Posiedzenia naukowe urozmaicone zostały licznymi oficjalnymi przyjęciami, jak i wycieczkami w obfitujące w zabytki sztuki i architektury okolice Montpellier.

Obrady Kongresu dały obfity przegląd żywych zainteresowań tematyką historyczno-medyczną w różnych krajach. Zasadnicze zagadnienia postawione przez Komitet nie zostały jednak wyczerpane. Złożyło się na to szereg okolicz-

ności, m. in. ograniczony czas przewidziany dla referatów, stosunkowo słaba dyskusja. Poszczególni referenci byli raczej dobrani przypadkowo, obrad kongresowych nie poprzedziły robocze dyskusje na konferencjach zespołowych, nie były również reprezentowane prace zespołowe poszczególnych instytutów względnie Zakładów Historii Medycyny różnych krajów. Jeszcze raz dość jaszkrawo dało się we znaki, iż mimo bardzo żywych zainteresowań historią medycyny wśród lekarzy różnych narodowości, grono zawodowych historyków tego typu jest szczupłe. Tym sposobem zamyłowania do historii medycyny jeszcze ciągle gubią się w tematyce przypadkowej, sporadycznej, prowadzone są bez uwzględnienia szerszego planu badań nad wybranymi zagadnieniami, czy epoką. Kontakty między poszczególnymi członkami Międzynarodowego Towarzystwa są dość luźne, odnawiane dopiero przy okazjach tego rodzaju Kongresów.

St. Szpilczyński

KONGRES HISTORII MEDYCYNY W NIEMIECKIEJ REPUBLICIE FEDERALNEJ (1958)

Staraniem Niemieckiego Towarzystwa Historii Medycyny, Przyrodznawstwa i Techniki (Die Deutsche Gesellschaft für Geschichte der Medizin, Naturwissenschaft und Technik und der Verein Deutscher Ingenieur, Hauptgruppe Technikgeschichte) odbył się w Goslar (Góry Harzu) w dniach 4—8 października 1958 r. doroczny Kongres z udziałem ponad 200 osób. Poprzedzony został bezpośrednio ogólnym zebraniem wszystkich współpracowników Towarzystwa, na którym po odczytaniu gratulacyjnej korespondencji wysłuchano sprawozdania z działalności Zarządu. Po dyskusji i udzieleniu absolutorium ustępującemu Zarządowi wybrano nowy (na okres 3 lat). Nowym Przewodniczącym Towarzystwa wybrany został prof. Sticker. Z kolei dyskutowano nad głównymi tematami przyszłego Kongresu w 1959 r. oraz listą nowych współpracowników. Wieczorem tego samego dnia (4.X.) uczestnicy Kongresu zostali uroczysto powitani przez burmistrza miasta Goslar w historycznej sali Ratusza.

Obrazy Kongresowe następnego dnia zainicjował ustępujący przewodniczący Towarzystwa prof. Steudel (Bonn) zapoznając obecnych z sylwetką biograficzną przyrodnika Jana Müllera. Następnie Wilsdorf (Freiburg) przedstawił osiągnięcia techniczne w zakresie górnictwa XVI stulecia, które wpłynęły na polepszenie warunków pracy górników. Dalsze referaty z dziejów górnictwa i hutnictwa związanych z medycyną wygłoszono w godzinach popołudniowych. Wieczorem tego samego dnia, Vogel (Braunschweig) wygłosił, ilustrowany barwnymi przeźroczeniami i fragmentami dzieł muzyki, odczyt na temat związków rozwojowych między architekturą i muzyką. W przeciwieństwie do referatów ściśle medyczno-historycznych, wykład Vogla wywołał wiele zastrzeżeń.

Główną tematyką trzeciego dnia Kongresu była topografia historyczno-medyczna; Schadewaldt (Wehr) pokazał zabytki z Bad-Württembergs, Szpilczyński (Wrocław) szpitala krakowskie 13—17 stulecia, Böttger (Bonn), Szpital św. Ducha w Lubece, Mann (Frankfurt n/M) ikonografię dotyczącą J. Ch. G. Łukasza, Wille (Hannover) zachowane dokumenty po Janie Goercke, pierw-